

LOBBYMEMO

Onderwerp : Lobbymemo
Van : Concernstaf
Aan : SB
Datum : 6 juli 2020

Dit is het laatste memo voor het zomerreces. De Kamer begint weer op dinsdag 1 september. Het eerstvolgende memo zal voorliggen in het SB van maandag 7 september.

- Tweede Kamer
 - Klimaat en energie
 - Debat over de Voorjaarsnota
 - Financiële Verhoudingen
 - Inburgering
 - AO Digitalisering
 - Cultuur en Corona II
 - Institutioneel racisme in Nederland
 -
- Stemmingen
- Eerste Kamer
 - Aanvullingswet natuur Omgevingswet
- Parlementaire agenda de komende weken
- Lange termijn plenaire vergadering

Deze week zijn er heel veel AO's en SO's plenair afgerond. Daar is direct ook over gestemd. Al deze onderwerpen kunt u terugvinden bij de rubriek Stemmingen. Het gaat om:

- VSO Circulaire economie
- VAO Externe veiligheid
- VSO Democratie, kiesrecht en desinformatie
- VAO Bouwen
- VAO Jeugd
- VAO Handhaving in het verkeer
- VAO GGZ, MO, suïcidepreventie
- VSO Sportbeleid
- VAO Armoede- en schuldenbeleid
- VAO Onderwijs en Corona II, primair en voortgezet onderwijs
- VAO Onderwijs en Corona III, mbo
- VAO MIRT
- VAO Klimaat en Energie
- VAO Onderwijsachterstanden, lerarentekort en kwetsbare leerlingen
- VSO Voorstel sector voor stikstofreductie via een voermaatregel

Klimaat en energie

Bij aanvang van het debat verzuchtte SP Kamerlid Beckerman waar ze het nu weer over moest gaan hebben. Er zijn vele klimaatdebatten geweest en alles is al drie keer gezegd vond ze. Dat gezegd hebbende weerhield het niemand om de minister aan de tand te voelen over de volgende onderwerpen:

Groen herstel

GL, D66 en de PvdD verwezen naar het [PBL rapport](#) dat adviseert de coronacrisis als kans te zien om te versnellen van de verandering richting duurzaamheid. De fracties vinden dat het kabinet veel te weinig doet en we nu op het pad zitten van meer dan drie graden opwarming. Zelfs de daling in broeikasgassenuitstoot door corona is te minder geweest dan jaarlijks nodig is om de 2050 doelen te halen. Doelen die de SP en PvdD al buiten beeld zien geraken. De PvdA, PvdD en D66 duiden ook op de banen die het kan opleveren, vooral in de gebouwde omgeving. Banen waar dan weer geen mensen voor zijn volgens de PvdA. GL wil dat het aangekondigde Wobke/Wiebes investeringsfonds op Prinsjesdag meer geld vrijmaakt.

De SP typeert de deal met Denemarken waar nu € 200 miljoen naartoe gaat om de EU doelen te halen als een aflat, daar betaalt elke burger zijn ODE opslag voor? De PVV wil ervan af, er komt immers geen groene stroom voor naar ons land.

Het zal niet verbazen dat minister Wiebes daar anders over denkt. De inzet is al op duurzaam groen herstel maar wil weggegooid geld voorkomen. PBL rapport is een steun in rug. Absorptiecapaciteit van de samenleving is leidend en op Prinsjesdag zal hij meer bekend maken. Hij herhaalde wat oud minister Kamp vaak zei: alle energie vormen zijn niet geliefd, op alle komen bezwaren binnen. Het gaat niet lukken alle belemmeringen op te lossen, daar is geen tijd voor vanwege het klimaat en de betaalbaarheid van maatregelen. Een deel van ODE geld is naar de stikstofaanpak gegaan, is ook een publiek doel. Deense deal is geen aflat. Denemarken gaat aanvullende energie opwekken.

Regionale energiestrategieën (RES)

Opvallend is dat geen enkele fractie meer bang is dat de RES-sen opgeteld niet meer optellen tot het gezamenlijke doel en hoe de minister dan gaat ingrijpen.

D66 wil dat de RES ook gaat leiden tot een wijkaanpak, alles in keer tegelijk aanpakken is goedkoper, biedt banen en maakt de energierekening lager door isolatie.

Datacenters lijken een voorkeur te hebben om te verrijzen in Nederland, de PvdA vindt dat een slechte ontwikkeling omdat het energieslurpers zijn, of daar wel rekening mee wordt gehouden in de RES. ook in relatie tot warmteterugwinning. De PvdD heeft ze liever dan oude industrie en andere fracties hebben er ook geen bezwaren tegen. De VVD wil geen verrommeling van het landschap en duidelijkheid vooraf voor de gevolgen van de energietransitie op de ruimtelijke ordening. Er zijn zorgen dat gemeenten teveel willen kiezen voor grote zonneweides om discussies zoveel mogelijk te ontwijken. Veel fracties hebben een voorkeur voor zon op daken om goede landbouwgrond (CDA) of natuurgebieden (CU) te ontzien.

De VVD vreest dat gemeenten juist teveel kiezen voor kleine zonneparkjes die niet passen op het stroomnet. Het netwerk moet robuuster, of gemeenten straks geen keuzes gaan maken die het net niet aankan en netbeheerders wel zijn aangehaakt vragen VVD en het CDA.

De SGP wil weten of de optelsom van alle RES-sen gevolgen heeft voor de netcapaciteit, energie systeem en betrouwbaarheid.

De minister vindt dat gemeenten en provincies in de RES de datacenters moeten meewegen qua verbruik en warmtelevering. Daar vertrouwt hij ook op. In 2021 worden ze opgeleverd en ze tellen nu op tot meer dan 40 Twh. Dat moet ook want er zullen projecten afvallen en de energietransitie is daarna niet afgelopen. Integratie in de energiehoofdstructuur volgt om de ambities te halen.

De minister erkent dat de huidige slimme meter min of meer nutteloos is. Dat komt voornamelijk omdat de consument het niet gebruikt. Bij salderen het energieverbruik door panelen op eigen dak wordt het gebruik verplicht. Tarieven gaan ook veel flexibeler worden dan de huidige dag/nacht verschillen.

Op een herhaalde interruptie van de VVD dat systeemgrijpen op het netwerk ongewenst is ten opzichte van democratisch besloten maatregelen in regio's stelt de minister geen voorbeelden te kennen waar dit zou kunnen spelen. Hij hoopt erop dat de deelname van netwerkbedrijven in de RES dit voorkomt.

SDE++

GL vindt steun bij de PvdD, VVD, CU, SGP, PvdA en D66 dat de toekenning van de subsidie appels met peren vergelijkt. Bij opslag van koolstofdioxide in de grond (CCS) is de uitstoot van die activiteit weggelaten, bij zonnestroom is de levensduur op 15 jaar gezet terwijl dat 25 jaar is. Nu krijgen alleen grote windparken subsidie en maakt biomassa nog steeds een goede kans. CU dreigt met een motie daarover.

De SGP wil bij de keuze ook de netwerkkosten van €4 mld. voor de piek in zonne- en windenergie meenemen vooraf, aanbieders met minder piekstroom moet je meer belonen.

In de SDE++ wordt geen rekening gehouden met de ruimtelijke ordening en de keuzes die gemeenten en provincies maken in de RES. Deze keuzes zijn democratisch besloten en hebben draagvlak en de VVD en GL stelden de interessante vraag of de SDE++ daar doorheen gaat fietsen. Dus dat duurzame keuzes van gemeenten geen subsidie gaan krijgen en andersom na oplevering van de RES-sen.

Het CDA vroeg zich af waarom woningcorporaties geen gebruik maken van de SDE++.

Het opslaan van elektriciteit (e-auto) wordt nu dubbel belast en daar willen SGP, VVD en D66 van af. Het CDA merkt op dat de slimme meters die al zijn geplaatst daar niet geschikt voor zijn.

De VVD vindt dat de SDE++, als wortel onvoldoende is, de stok van de energieopslag ODE is dat wel. Procesttechnologie wordt niet gedekt met SDE++ en dat is de industrie wel voorgehouden. De tweede ronde in 2021 moet dat waarmaken.

De minister legt uit dat de RES en SDE++ elkaar versterken. Als iets past in de ruimtelijke afweging van de RES- regio moet het ook te betalen zijn. Dat is een proceskwestie, geen SDE aanpassing. Keuze in de RES is realiteit en sturend voor initiatiefnemers in markt op aanvraag SDE++. Er komt alleen subsidie alleen indien het ruimtelijke inpasbaar is in RES. zonnepanelen gaan langer mee dan 15 jaar en zal hij doorgeven aan PBL, meerdere technieken geldt dit voor.

Het resultaat van alle 30 RES-sen worden gemonitord met de KEV.

Dat niet alle aspecten van energieopwekking worden meegenomen is puur een kwestie van ergens een grens trekken aldus de minister. Hij streeft ernaar om totale kosten van de keten mee te nemen. Op een vraag van GL voor aparte pijlers wil hij niet. Is de oude discussie om schotten en dat hindert de efficiëntie.

Biomassa

Op 30 juni is een motie aangenomen om per direct nieuwe subsidiebeschikkingen voor verbranding van houtachtige biomassa voor nieuwe biomassacentrales voor de opwekking van uitsluitend stroom te beëindigen. Alleen de PVV stemde tegen.

Dit ontlokte de vraag van de PvdD of het klimaatakkoord dan moet worden opengebroken, er nu ook bestaande subsidies moeten worden gestopt. Meerdere fracties geven aan dat het niet gaat om biomassa uit reststromen. Dat moet gewoon gebruikt kunnen worden. Alleen de CU gaf aan dat biomassasubsidie helemaal niet naar warmte moet.

De minister gaat niet in op de vraag om bestaande subsidies af te bouwen. In eerdere debatten gaf hij aan dat dat niet kan. het is al kabinetsbeleid om geen nieuwe subsidies uit te geven dus er verandert niets. De luchtkwaliteit is een zorgelijk punt, met I&W gaat hij met het schone luchtakkoord (SLA) vooraf daar eisen op stellen in de SDE++

Warmtewet 2.0

D66 wil af van hoge temperatuurnetten in de toekomst. De VVD maakt zich hard voor woonlastenneutraliteit en dat de positie van de consument vooraan komt te staan. Ook pleitte de VVD dat gemeenten een aanbesteding mogen aangaan met een aflooptermijn. Indien nodig brengt de VVD daar een aangehouden motie voor in stemming. De fractie is beducht voor een te actieve marktrol voor netbeheerders maar erkent in een zin daarna dat ze wel veel kennis ter beschikking hebben voor gemeenten.

De minister stelt dat de Nederlandse energie-ordening sinds jaar en dag is gebaseerd op elektriciteit. Warmte is veel ingewikkelder. Bijvoorbeeld alleen al hoe warm het geleverde water is; 40 graden leveren op een net van 70 kan niet. Hij stelt als voorwaarde dat de consument en gemeente voorop staan: er moet één partij moet aanspreekbaar zijn bij een open net. Gaat ie proberen mogelijk te maken. Warmtebedrijven kunnen al publiek zijn en heeft hij niets op tegen zo lang het maar geen verplichting is. De expertise ligt ook vooral bij private partijen. Gemeenten hebben de keus.

Er zijn bij het opvolgende VAO moties ingediend, deze vindt u terug bij het kopje 'stemmingen'.

Debat over de Voorjaarsnota

De Kamer debatteert op woensdag 1 juli naar aanleiding van de Voorjaarsnota met minister Hoekstra (Financiën) over de aanpassingen in de overheidsbegroting voor het lopende jaar. De begroting ziet er nu heel anders uit dan het kabinet op Prinsjesdag 2019 voor ogen had. Vooral de maatregelen om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen leiden tot veel extra uitgaven.

We gaan van de langste reeks overschotten na de Tweede Wereldoorlog naar het grootste overheidstekort sinds mensenheugenis, concludeert Sneller (D66). De forse noodpakketten van vele tientallen miljarden waren volgens minister Hoekstra nodig om bedrijven overeind te houden en banen te behouden.

Gemeenten

Er was veel aandacht voor gemeenten die in de problemen zijn gekomen door de coronacrisis. Inkomsten lopen terug en uitgaven stijgen. En dat treft uiteindelijk de inwoners, zeggen Nijboer (PvdA) en Snels (GroenLinks), omdat gemeenten gedwongen zullen zijn om te bezuinigen en daarom gaan snoeien in hun dienstverlening. Aukje de Vries (VVD) dringt aan op duidelijkheid voor gemeenten. Dat is nodig omdat de nood hoog is.

Slootweg (CDA) constateert dat het Rijk gemeenten onlangs heeft gecompenseerd voor coronakosten. Niettemin is er onrust onder gemeenten. Naast de directe gevolgen van de coronamaatregelen komt dit door tekorten die bestaan uit het verleden, maar ook door de zorgen over de kosten van de inhaalzorg in de nabije toekomst. Slootweg spreekt ook over de herijking van het Gemeentefonds. Er is een expertgroep die gemeenten bijstond die bijvoorbeeld hun kosten zagen exploderen in de Wmo en de jeugdzorg. Hoe staat het met de resultaten van deze expertgroep? Weten de gemeenten de weg te vinden en lukt het de gemeenten die geholpen zijn, beter in control te komen? Hij zou graag zien dat er een gezamenlijke inspanning komt, omdat voor veel burgers, Rijk, gemeenten en provincies eigenlijk één overheid is. Hij zou graag zien dat er een gezamenlijke inspanning komt om deze coronacrisis het hoofd te bieden.

Sneller (D66) wijst op de afnemende investeringen van gemeenten. Daar bovenop komen de kosten voor corona. Het CPB gaat voor het basispad, dat alle politieke partijen laten doorrekenen, uit van een slechter EMU-saldo van 800 miljoen euro door de tekorten bij gemeenten. De opschalingskorting wordt voor 270 miljoen minder gewaardeerd dan het Rijk [705 miljoen i.p.v. 975 mln. in de boeken van het ministerie van Financiën, red.] Hij vindt ook dat in een gezonde gelijkwaardige relatie tussen overheden het past dat gemeenten een groter belastinggebied zouden moeten hebben. Ook past een groter respect door het Rijk voor Artikel 2 Financiële Verhoudingswet. Dat zou een steviger plek in de begrotingsregels verdienen, zodat beter gekeken kan worden of kabinetsvoorstellen tot extra taken voor gemeenten leiden.

Nijboer (PvdA) neemt waar dat bij het Rijk nu alle kaders zijn los gelaten, maar dat gemeenten worden gedwongen te bezuinigen, omdat ze verplicht zijn een sluitende begroting op te stellen. Ze zouden daarom een niet-sluitende begroting moeten kunnen opstellen of ze zouden meer geld moeten krijgen. Bruins wijst op de hoge maatschappelijke kosten van problematische schulden: 11 miljard per jaar, die vooral op de begroting van gemeenten drukt. Een schuldenopkoopfonds kan volgens hem helpen om dit probleem op te lossen. Hij pleit ook voor een jubeljaar: eens in de zeven jaar zouden schulden kwijt gescholden moeten worden. In eerdere debatten over armoede en schulden hebben hij en Peters (CDA) dat al geopperd. Van Otterloo constateert dat bedrijven veel geld krijgen maar dat de rekening bij de burger wordt neergelegd, al dan niet via gemeenten.

Minister Hoekstra constateert dat "... ja, eigenlijk hoorde je ook al voor corona weleens over plekken waar het knelde in gemeenteland." Bij het Regeerakkoord is er substantieel geld bij gegaan. De staatssecretaris van financiën heeft meerdere malen met gemeenten gesproken over

het accres en hoe tegemoet gekomen kan worden aan de wensen van gemeenten. Daar komt corona bij. Daar hebben de minister van BZK en de staatssecretaris van Financiën met gemeenten een eerste set afspraken gemaakt en afgesproken weer om tafel te gaan zitten op het moment dat we weer wat verder zijn. Dat loopt dus nog.

De minister merkt ook op dat, "lost van het feit dat wij natuurlijk allemaal zien dat je de problemen bij gemeenten serieus moet nemen: ook in dit geval is het geld weer niet gratis." Het is reëel te praten hoe je om gaat met de rekening: welk deel doe je zelf, welk deel doet het Rijk. De minister van BZK en de staatssecretaris van Financiën voeren de dialoog met gemeenten en Hoekstra denkt dat ze daar zeker uit zullen komen.

Hoekstra herkent de interesse van Sneller en andere partijen voor een groter lokaal belastinggebied maar hij kan daar nu niets op toezeggen. In antwoord op de vragen van Sneller over het CPB stelt de minister dat gemeenten nu zijn gecompenseerd met een pakket voor 500-600 mln. [voor corona, red.]. De financiële situatie van gemeenten wordt door Ollongren gemonitord. Het volgend overleg is half augustus, dat moet zijn beloop hebben. Het CPB is onafhankelijk, dus Hoekstra kan ze niet verplichten een onderwerp op de ene of andere manier mee te nemen. Hij zegt Sneller toe in een brief na de zomer terug te komen op zijn voorstel om Art. 2 Financiële Verhoudingswet een steviger plek te kunnen geven in de begrotingsregels. Maar er is wel veel over te zeggen. Hoekstra vindt het opvallend dat de politiek veel taken bij gemeenten heeft neergelegd met fors extra budget. Zo is er veel meer geld voor jeugdzorg, maar er gaan ook meer kinderen naar jeugdzorg dan in de meeste andere westers landen. Hoe komt dat? Hoekstra memoreert dat er taken zijn waarvan we, de politiek, met elkaar hebben bedacht de die bij gemeenten neergelegd zouden worden. Daar is een fors budget bij gedaan met nog extra geld bij het regeerakkoord. Er is ook nog aanvullend budget gekomen, voor bijvoorbeeld jeugdzorg. Toch komt dezelfde discussie elke keer terug. Hij vraagt zich af hoe dat komt.

Sneller wijst erop dat het overigens niet alleen om grote zaken als klimaatkosten gaat maar ook om kleinere, zoals een privacy officer die gemeenten moeten aanstellen. Hoekstra herkent dat:

"Gemeenten zijn er overigens niet uniek in dat ze aan de ontvangende kant zitten van taakjes vanuit dit huis, al dan niet geconstrueerd in samenspraak met het kabinet. Ik ken ook een aantal uitvoeringsinstanties waarvoor dat geldt." Het gaat niet alleen over de vraag hoe een instantie dat doet en of ze daarvoor geëquipeerd is maar ook of we dit politiek willen.

Bruins (CU) merkt op dat er ook afspraken met gemeenten mogelijk zijn die geen geld kosten maar die hen comfort bieden. Kan de Kamer niet eerder dan augustus een aantal van dat soort voorstellen krijgen? Hij refereert aan duidelijkheid over de kostendekkendheid van de Tozo-regeling. Hoekstra gaat daar niet in mee. Hij laat dat bij de minister van BZK en de staatssecretaris van Financiën. Hij zal hen wel melden wat er in dit debat is gezegd maar merkt daarbij op dat het eerste compensatiepakket is uitgekeerd terwijl er geen liquiditeitsprobleem bij gemeenten was

Overheidssteun

Doordat de begroting de afgelopen jaren op orde is gebracht, benadrukt De Vries (VVD), heeft Nederland de afgelopen maanden de noodzakelijke maatregelen kunnen nemen. Gelukkig hebben we een goed fundament gebouwd voor het huis van de economie, zegt Stoffer (SGP). Maar hij vraagt zich wel af welk effect de coronacrisis heeft op de houdbaarheid van de overheidsfinanciën. Die heeft een flinke knauw gekregen, erkent Hoekstra. Het is aan het CPB om dit precies te berekenen.

Het kabinet verdient een compliment voor de stevige maatregelen, vindt Van Otterloo (50PLUS). Maar de bonus van €1.000 voor zorgmedewerkers steekt in zijn ogen nogal schril af tegen wat KLM aan staatssteun krijgt per medewerker. Komt van uitstel ook afstel? De overheidssteun helpt bedrijven om nu te overleven, zegt Van Dijck (PVV). Maar hij vreest dat veel ondernemingen later toch omvallen als uitgestelde belastingen en huur alsnog moeten worden betaald. Minister Hoekstra gaat kijken wat in een volgende fase per sector nodig is. Maar het is onvermijdelijk dat er bedrijven gaan omvallen.

Lessen trekken uit de crisis

De coronacrisis maakt duidelijk dat veel burgers en bedrijven onvoldoende buffers hebben opgebouwd, constateert Slootweg (CDA). Daarom zou sparen aantrekkelijker moeten worden. De afgelopen maanden is gebleken dat een welvaartsstaat broodnodig is, stelt Alkaya (SP). De overheid moet volgens hem mensen die in de problemen komen steunen. En de lasten van de crisis moeten eerlijk worden verdeeld, zeker als er nog een grote economische schok komt.

Stimuleren economie

Door vraaguitval gaat de economie stilvallen, vreest Van Dijck (PVV). Hij wil daarom dat de regering de consumptie een boost geeft. De Vries (VVD) wil niet bezuinigen in 2021 en pleit voor het investeren in het groeivermogen van de Nederlandse economie. Economisch herstel is belangrijk, betoogt Sneller (D66), die extra geld wil voor onderzoek en innovatie. Maar hij pleit wel voor duurzame groei met oog voor de brede welvaart. We moeten gericht stimuleren, benadrukt Slootweg (CDA), en tegelijkertijd kijken naar verstandige hervormingen, bijvoorbeeld in de arbeidsmarkt.

De economie moet weer gaan draaien, zegt minister Hoekstra. Hij is nog bezig met het uitwerken van het eerder aangekondigde investeringsfonds voor de langere termijn.

Moties en Amendementen

Amendementen

Er zijn 11 amendementen ingediend, waarin wijzigingen van een aantal departementale begrotingen worden voorgesteld. Er was één amendement om het gemeentefonds te wijzigen:

- Amendement van het lid [Asscher](#) over middelen ter compensatie voor het kwijtschelden van huur. Verworpen.

De uitslagen van de overige stemmingen zijn hier te vinden:

- Wijziging van de begrotingsstaat van het [provinciefonds](#) voor het jaar 2020 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (35450-C);
- Wijziging van de begrotingsstaten van het [Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap](#) (VIII) voor het jaar 2020 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (35450-VIII);
- Wijziging van de begrotingsstaat van het [Ministerie van Financiën](#) (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2020 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (35450-IX);

- Wijziging van de begrotingsstaten van het [Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid](#) (XV) voor het jaar 2020 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (35450-XV);
- Wijziging van de begrotingsstaten van het [Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#) (XVI) voor het jaar 2020 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (35450-XVI);
- Wijziging van de begrotingsstaat van [Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking](#) (XVII) voor het jaar 2020 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (35450-XVII).

Moties

Er zijn zeven moties ingediend. De uitslagen van de stemmingen zijn [hier](#) te vinden. Twee moties zijn het vermelden waard:

- Gewijzigde motie van de leden [Nijboer en Kuiken](#) over tegemoetkomen aan budgettaire problemen bij gemeenten t.v.v. 35450-9. . Verworpen;
- Motie van het lid [Bruins](#) over onderzoeken of een schuldenopkoopfonds kan bijdragen aan economische groei op lange termijn. . Aangenomen.

Financiële Verhoudingen

Een dag na het debat over de Voorjaarsnota debatteerden de leden van de Vaste Commissie BZK met minister Ollongren over de financiële verhoudingen. Het debat draaide helemaal om de benarde financiële positie van gemeenten. Voorafgaand aan het debat was er een bijeenkomst op de Hofplaats, naast het Kamergebouw, waar een forse groep gemeenten een petitie aanboden aan de leden van de Vaste Commissie. Ook minister Ollongren liet zich daar nog zien.

Termijn Kamer

Tijdens het debat spraken alle partijen – aan het debat deden SP, GL, D66, SGP, 50+, CDA, VVD, PvdA en CU mee – hun grote zorgen uit over de positie van gemeenten. Veel partijen hadden kritiek op de brief van de minister. Als 280 gemeenten in brieven te kennen geven dat het water hen aan de lippen staat, en de minister heeft het over acht gemeenten die onder preventief toezicht staan, heeft ze dan wel in de gaten dat er wat aan de hand is met gemeenten? Van Raak (SP) pleitte voor afschaffing van de opschalingskorting. Özütok (GL) voelde meer voor opschorten van de opschalingskorting tot na de coronacrisis. Ze vraagt zich af of de invoering van de Omgevingswet straks geen nieuwe tekorten voor gemeenten zal opleveren. Ook Van Otterloo (50+) hekelt de opschalingskorting.

Sneller (D66) roept de VNG op te zoeken naar zodanige indicatoren dat de verschraling van voorzieningen goed in beeld komt. Hij is het ook met de VNG eens dat er meer sturingsmogelijkheden voor gemeenten moeten komen. Het huis van Thorbecke kent een weeffout; het gemeentelijk belastinggebied is te klein. Hij verwijst naar de toezegging van minister Hoekstra in het debat over de Voorjaarsnota gisteren om een brief te sturen over een betere verankering van Art. 2 Financiële Verhoudingswet in de begrotingsregels van het Rijk. Hij antwoordt Van Raak dat het kabinet moet door studeren op de vraag of 705 miljoen voor de opschalingskorting niet een reëler bedrag is dan 975 miljoen. De opschalingskorting is een lelijke weeffout maar als die helemaal geschrapt wordt, slaat het een gat in de rijksbegroting.

Bisschop (SGP) vraagt zich af of de omvang van de gemeentelijke taken en de omvang van het gemeentefonds nog wel op elkaar passen. De opschalingskorting is voor gemeenten, in zijn ogen, als een transportbedrijf dat bezuinigt op brandstof. Hij vraagt het de minister wil nadenken over de mogelijkheid voor gemeenten een niet-sluitende begroting op te stellen. De herijking van het gemeentefonds valt slecht uit voor plattelandsgemeenten, dat is ook een zorg van der Molen. Bisschop pleit voor indicatoren die meer rekening houden met de specifieke kenmerken van plattelandsgemeenten, waaronder krimp.

Van der Molen (CDA), als ook Van den Bosch (VVD), vindt het een goede zaak dat de trap op / trap af-systematiek is bevroren; dat is goed voor de stabiliteit. Hij verwelkomt tevens het compensatiepakket van 556 mln. voor de gevolgen van de coronacrisis. Hij vindt wel dat de minister de gemeenten al voor 1 augustus moet laten weten wat er nog meer aan komt. Hij vraagt zich af of gemeenten niet meer tijd zouden moeten krijgen om hun begrotingen bij de provincies in te dienen. Wat de herijking betreft dringen hij, Van den Bosch en Van der Graaf (CU) er heel sterk op aan dat de herverdeling van het gemeentefonds 'klassiek' niet los wordt gedaan van de herverdeling sociaal domein. Dat moet geïntegreerd gebeuren. Ook hij heeft pijn van de opschalingskorting, maar dat kun je nu niet per motie regelen, dat moet via een wet en dat doe je bij de begroting. Hij sluit zich aan bij Snellers opmerkingen over het verschil tussen de uitnamereeksen van Financiën en het CPB.

Van den Bosch vraagt naar de stand van zaken over corona en over het vervolg van het compensatiepakket. Hij dringt er op aan dat de minister met de 12 gedeputeerden financiën gaat praten over het onder preventief toezicht plaatsen van gemeenten en het opzoeken van de randen van wat mogelijk is om dat te voorkomen.

Kuiken (PvdA) ziet twee mogelijkheden om in ieder geval tijdelijk gemeenten lucht te geven: de mogelijkheid een niet-sluitende begroting vast te stellen. Het zou nu al mogelijk moeten zijn om geld vrij te maken uit de Opschalingskorting, het gat met de CPB-raming, vooruitlopend op een oplossing door het volgend kabinet.

Volgend Van der Graaf (CU) is de financiële situatie bij gemeenten urgent, de rek is er uit. Ook zij vraagt naar de mogelijkheid een niet sluitende begroting op te leveren. Ze zoekt ook naar mogelijkheden de uitkomsten van de onderzoeken naar de kosten voor Jeugdzorg en de Wmo eerder te krijgen, zodat ze een rol kunnen spelen bij de begrotingsbehandelingen. In de motie van haar en Van der Molen vroegen ze de consequenties van het rijksbeleid voor gemeenten in de volle breedte in kaart te brengen. Dat is niet gebeurt en dat wil ze wel. Gemeenten moeten een reële compensatie voor corona krijgen.

Termijn Kabinet

Ollongren neemt het zich ter harte dat haar brief te feitelijk was. Ze meldt dat ze pas in juli inzicht heeft in de financiële positie van gemeenten over het jaar 2019 en die informatie dus pas in augustus met de Kamer kan delen. Daar komen de ontwikkelingen rondom corona in 2020 nog overheen; dat maakt het lastig. Ondanks herhaaldelijke vragen van o.a. Van der Molen en Kuiken, sneller met berichten naar gemeenten te komen i.v.m. de begrotingsvoorbereiding, houdt ze vast aan overleg medio augustus.

Ze wil niets zeggen over de budgetten voor Jeugdzorg en de Wmo, het abonnementstarief, voordat de onderzoeken in het najaar beschikbaar zijn. Pas daarna gaat het kabinet met gemeenten in gesprek. Ze gaat ook niet mee in het voorstel van der Graaf anticiperend op de uitkomsten van de onderzoeken eerder budget vrij te maken en dat later te verrekenen.

De minister stipuleert dat zodra gemeenten nieuwe taken krijgen of als rijksbeleid taken van gemeenten beïnvloed, de kosten moeten worden onderzocht. Het is echter een politiek / bestuurlijk besluit hoe gemeenten worden gecompenseerd.

Ollongren doet geen toezeggingen over het verlengen van de indieningstermijn van de begroting of over het opstellen van een niet-sluitende begroting voordat ze heeft overlegd met de provinciale toezichthouder over (on)mogelijkheden. Ze wil ook met gemeenten spreken over een niet-sluitende begroting omdat ze zich afvraagt of het een oplossing voor gemeenten is.

In augustus wordt alle informatie over bestrijding van de coronacrisis door gemeenten bijeen genomen. Dan zullen afspraken gemaakt worden met als doel reële compensatie. De minister zal de vraag naar meer sturingsmogelijkheden, waar Sneller over sprak, agenderen in het overleg met de VNG.

De herijking van het Gemeentefonds zal integraal – dus klassiek en sociaal domein – plaatsvinden. In september wordt de VNG geconsulteerd.

De opschalingskorting valt zwaar in deze financieel moeilijke tijden. De minister hoort de roep en begrijpt waar die vandaan komt. Ze roept wel in herinnering dat alle partijen bij de formatie wisten dat het punt er lag. Hoekstra heeft gisteren toegezegd te kijken naar het verschil tussen de reeksen van zijn ministerie en die van het CPB. Dat wil ze afwachten; mogelijk dat dat ruimte biedt. Voor het overige hoort een besluit over de toekomst van de opschalingskorting thuis bij de formatie. De ROB zal ook nog een advies gevraagd worden.

Het debat werd wegens tijdgebrek na de eerste termijn beëindigd en plenair afgerond.

Plenaire afronding

Bij de plenaire afronding werden zeven moties ingediend, waar dezelfde avond over werd gestemd. De uitslagen zijn als volgt:

- Motie van het lid [Özütok c.s.](#) over gemeenten de ruimte die het CPB geeft laten benutten. Aangehouden;
- Motie van het lid [Özütok](#) over in gesprek gaan met gemeenten over hun financiële situatie. Aangenomen;
- Motie van het lid [Van Raak](#) over afzien van de "opschalingskorting". Verworpen;
- Motie van het lid [Bisschop](#) over substantiële verruiming van het gemeentelijk belastinggebied. Verworpen;
- Motie van het lid [Bisschop](#) over bij de uitkeringen uit het Gemeentefonds kiezen voor indicatoren die gemeenten in krimpregio's meer financiële armslag bieden. Verworpen;
- Motie van de leden [Kuiken en Bisschop](#) over dit jaar geen sluitende gemeentebegroting toestaan. Verworpen;

- Motie van het lid [Van Otterloo](#) over inzetten op economische groei­kracht van gemeenten. Verworpen.

Inburgering

Maandag 29 juni werd de nieuwe Wet Inburgering behandeld. Een wet waar lang over is onderhandeld met gemeenten en andere partijen. Volgens Koolmees dient de nieuwe wet een maatschappelijk doel, namelijk: nieuwkomers zo snel mogelijk laten integreren, liefst via betaald werk. En is de wet een adaptief stelsel, dat aangepast kan worden als de praktijk daarom vraagt en die na drie jaar financieel geëvalueerd wordt. Het gehele stelsel wordt na vijf jaar geëvalueerd. Een stelsel met centrale taken en stelselverantwoordelijkheid op Rijk­sniveau, maar met een regierol voor gemeenten.

Tevoren had de VNG de Kamer laten weten overeenstemming met de minister Koolmees te hebben bereikt over de invulling van de wet. De VNG steunt doel en richting: meer inburgeraars sneller en duurzamer participeren onder regie van gemeenten. Wel wees de Vereniging de Kamer op nog vier punten. Er zijn zorgen over zorgen over planning en uitvoering van lagere regelgeving nu de wet per 1 juli 2021 ingevoerd wordt. Verder ging het over de huidige groep inburgeraars, de prestatiebekostiging en de positie van gezinsmigranten

Prestatiebekostiging

Kamerleden denken wisselend over de prestatiebekostiging. Becker (VVD) vindt het een goed instrument, maar vreest dat gemeenten lagere eisen stellen (bijvoorbeeld aan het taalniveau) om zo het aantal geslaagden op te krikken. Jasper van Dijk (SP) is tegen de prestatiebekostiging en vreest dat het leidt tot een neerwaartse spiraal bij slecht presterende gemeenten, terwijl zij weinig invloed hebben op resultaten.

Koolmees vindt de prestatiebekostiging juist een hulpmiddel om prestaties te vergelijken, en ontraadt een amendement die de prestatiebekostiging uit de wet wil halen. De minister geeft ook aan dat het juist een wens van de Kamer – een motie van de VVD en CDA – om de prestatiebekostiging in te voeren.

Participatieverklaring

Verreweg de meeste discussie ging over de participatieverklaring. Becker en Segers (CU) dienden een amendement in waarin aan de verklaring wordt toegevoegd dat inburgeraars ‘de mensenrechten onderschrijven en actief afstand doen van zaken die daarmee in strijd zijn’. Er volgt een interruptiedebat van bijna een uur, dat in de kern neerkomt op de vraag of van inburgeraars meer gevraagd mag worden dan van mensen die in Nederland zijn geboren. En: zouden alle Nederlanders zelf met de verklaring instemmen? De rechtstaat geldt immers voor iedereen, maar er is er geen gedachtenpolitie. Van den Berge (GL) wil met een amendement juist de participatieverklaring laten vervangen door ‘inburgering op maat’.

Toezicht

Er is de laatste tijd veel te doen geweest omtrent fraude door taalbureaus, ook in de media. Veel Kamerleden zijn kritisch op Blik op Werk, de instantie die nu toezicht houdt op deze bureaus.

Jasper van Dijk noemt dit toezicht de 'zwakke plek' en stelt dat Blik op Werk frauduleuze bureaus aan een keurmerk heeft geholpen. De partij heeft liever dat de Onderwijsinspectie verantwoordelijk wordt. Ook Van Meenen (D66) wil weten waarom de wet niet wordt aangepast zodat toezicht onder de Onderwijsinspectie kan vallen.

De minister zegt dat Blik op Werk inmiddels ruime ervaring heeft, en wel degelijk keurmerken intrekt en financiële schorsingen uitdeelt. Bovendien is fraudetoezicht niet makkelijk te integreren bij bestaande inspecties, zoals de Onderwijsinspectie, omdat die niet zijn ingericht op toezicht op private instellingen. De minister vertrouwt er ook op dat er veel verbeterd zal worden zodra gemeenten verantwoordelijk worden voor de inkoop. Hij zegt de Kamer wel toe met een verkenning naar een mogelijk aanvullende rol voor publieke toezichthouders te komen.

Ondertussengroep & ELIP

In de 'ondertussengroep' zitten inburgeringsplichtigen die nog onder de huidige Wet inburgering 2013 vallen en daarom tussen wal en schip dreigen te vallen. Koolmees trekt extra geld uit om deze groep extra te begeleiden (2x 20 mln. in 2019 en 2020, vanaf 2021 cumulatief 25 mln.). Van den Berge vraagt hoe deze groep toch onder de nieuwe wet kan vallen. Jasper van Dijk wil een goede regeling voor deze groep. Van Meenen vraagt of er minder vrijblijvende afspraken gemaakt kunnen worden met gemeenten om zowel de ondertussengroep, waaronder de ELIP-groep (Einde Lening Inburgeringsplichtig), te ondersteunen. Van den Berge en Jasper van Dijk dienen samen een motie in die het kabinet oproept om in gesprek te gaan met gemeenten om tot een passende oplossing te komen voor deze groep.

De minister beweegt echter niet, en geeft enkel aan conform de afspraken met de VNG hoe de middelen het best kunnen worden ingezet. De motie van GroenLinks en SP wordt uiteindelijk ontraden.

Gezinsmigranten

Veel partijen hekelen het feit dat gezinsmigranten in de nieuwe wet anders behandeld worden, en zelf moeten betalen voor hun inburgering. Ook de Raad van State is kritisch op dit punt. Van den Berge wil weten waarom de nieuwe wet niet voor iedereen geldt. Volgens Gijs van Dijk (PvdA) laten de cijfers niet zien dat deze groep zelfredzamer is, en krijgen zij juist vaker boetes voor het overschrijden van de inburgeringstermijn. Segers vraagt of gezinsmigranten niet naar het gecontracteerde aanbod geleid kunnen worden.

Koolmees verdedigt het besluit en stelt dat gezinsmigranten nou eenmaal een andere startpositie hebben: ze hebben vaak al in het land van herkomst inburgeringsexamen gedaan, en hebben een partner en netwerk in Nederland. Tegelijkertijd geeft de minister toe dat het ook een budgettaire overweging is, en dat de benodigde middelen – het zou 139 miljoen kosten om deze groep gelijk te trekken – er niet zijn. Wel kunnen gemeenten bv gezinsmigranten wijzen op het gecontracteerde aanbod van taalaanbieders, maar hen niet verplichten daaruit te kiezen, aangezien deze groep zelf het inburgeringstraject betaalt.

Lagere regelgeving

Becker wil dat de uitwerking van lagere regelgeving in AMvB's in voorhang komt bij de Kamer. Segers vraagt of gemeenten wel voldoende voorbereidingstijd hebben.

Koolmees zegt de gevraagde voorhang toe. Volgens hem hebben gemeenten voldoende tijd om zich voor te bereiden op de lagere regelgeving: deze wordt in zomerperiode besproken, en na september wordt de conceptregeling in consultatie gebracht [opvallend, want eerder zou dit begin september zijn, red.]. Gemeenten zijn ook betrokken bij het opstellen van de lagere regelgeving. Intussen kunnen gemeenten zich voorbereiden, bv op inkoop en qua begroting.

Overige punten

- Financiering: Kuzu (Denk) is kritisch op de financieringsstromen, die deels geormerkt lopen en deels via het gemeentefonds. Segers en Stoffer (SGP) vrezen dat de financieringsconstructie nadelig is voor kleine/plattelandsgemeenten.
- VVE: Peters (CDA) en Becker willen dat in lagere regelgeving wordt geregeld dat VVE aanbod voor aan kinderen van inburgeraars beschikbaar komt, zodat moeders tijd en ruimte krijgen om naar hun inburgeringscursus i.c.m. werk/opleiding te gaan.
- ROC & taalonderwijs: ROC's hebben een noodoproep gedaan vanwege de tekorten die zijn ontstaan als gevolg van Corona (inburgeraars die afhaken en minder mogelijkheden i.v.m. 1,5 meter). Segers diende een motie in om met ROC's in gesprek te gaan om te borgen dat goed inburgeringsonderwijs mogelijk blijft.
- Brexit: Britse migranten die al in Nederland woonachtig zijn hoeven niet in te burgeren. Na 1 jan 2021 als de Brexit voltooid is zullen nieuwe Britse migranten wel onder het inburgeringsstelsel vallen
- Maatschappelijke begeleiding: Van den Berge vraagt hier aandacht voor; minister Koolmees geeft aan dat hier per inburgeraar 2,500 euro budget voor is, naast de middelen voor 'ontzorging'

Amendementen en moties

Hieronder volgt een overzicht van de ingediende amendementen en moties. De stemmingen waren op donderdag 2 juli. Alleen wat is aangenomen wordt hier vermeld.

Amendementen

De stemuitslagen over alle ingediende amendementen zijn [hier](#) te vinden. Aangenomen zijn:

- [Amendement van de leden Becker en Segers](#) 35483-24 over de inhoud van de participatieverklaring;
- [Amendement van de leden Becker en Peters](#) 35483-15 over maximumboetebedragen met voorhang van de nadere invulling;
- [Amendement van het lid Kuzu](#) 35483-22 over een imperatief geformuleerde delegatiegrondslag in artikel 20 lid 3 met voorhang;
- [Gewijzigd amendement](#) van het lid Becker c.s. 35483-50 t.v.v. nr. 30 over voor- en vroegschoolse educatie voor kinderen van inburgeraars.

Moties

De stemuitslagen over veertien ingediende moties zijn [hier](#) te vinden. Aangenomen zijn:

- Becker (VVD) [Motie over in de lagere regelgeving](#) opnemen dat het praktische element de arbeidsmarkt oriëntatie inburgering in principe werkervaring moet zijn;
- Peters (CDA) [Motie over bij gemeenten nadrukkelijk aandringen](#) gebruik ter maken van mogelijkheid tot inburgering die sociale ontwikkelbedrijven kunnen bieden;

- Van Meenen (D66) [Motie over verkennen of kwaliteit](#) inburgeringsaanbod beter door publieke toezichthouder kan worden gecontroleerd en dit voor de jaarwisseling te communiceren met de Kamer;
- [Motie over afspraken aangaande](#) toewijzing ELIP budgetten aan gemeenten te vernieuwen, om samen te kijken hoe dit budget kan worden ingezet in de ondertussengroep kan worden ondersteund die in de ELIP-categorie dreigen te vallen;
- Gijs van Dijk (PvdA) [Motie over verkennen hoeveel](#) stage en werkervaringsplekken beschikbaar worden gesteld voor inburgeringsplichtigen;
- Segers (ChristenUnie) [Motie over in gesprek te gaan met ROC's](#) en MBO-raad om te borgen dat goed inburgeringsonderwijs mogelijk blijft.

AO Digitalisering

Tijdens het Algemeen Overleg Digitalisering van woensdag 1 juli sprak de vaste commissie van Binnenlandse Zaken met staatssecretaris Knops over een groot aantal onderwerpen. De vier aanwezige Kamerleden bewezen aan elkaar dat zij de 'harde kern' van de Tweede Kamer waren wat betreft digitaliseringsvraagstukken. Van Dam (CDA) typeerde Middendorp (VVD) en Verhoeven (D66) als de 'knabbel en babbel' van digitalisering, waar hij zich samen met Özütok (GL) graag mee zou willen meten. Vanwege het grote aantal agendapunten, kwamen er verschillende onderwerpen aan bod: het gebruik van algoritmen, de toekomst van het BIT (Bureau ICT-toetsing), de aanleg van data centers en de regie op persoonsgegevens.

Algoritmen

De woordvoerders maken zich zorgen over het gebruik van algoritmen binnen de overheid, maar ook daarbuiten. Deze zorgen worden gevoed door de ervaringen met de toeslagenaffaire en recent blijken ook bij de reclassering algoritmes te worden gebruikt, die discriminatie in de hand werken. Wel hebben de fracties verschillende manieren om het gebruik van algoritmen aan te pakken. Middendorp pleit voor een taskforce die een reglementair kader moet opstellen voor het gebruik van algoritmen. Özütok heeft geen goede ervaringen met taskforces en wil daarom eerst een plan van de VVD zien, voordat zij enthousiast wordt over de mogelijke oplossing. Verhoeven is het met Middendorp eens dat er bij algoritmen te vaak achteraf bijsturing nodig is. Hij wil graag vooraf al het gebruik willen controleren en vindt dat er een meldplicht moet komen binnen de overheid.

Staatssecretaris Knops deelt de zorgen over de negatieve effecten van algoritmen. Hij geeft aan dat het kabinet actief beleid voert om de risico's te detecteren en te beperken. Het kabinet gaat ook na hoe wenselijk een taskforce is, zoals Middendorp voorstelt. Na de zomer komt de staatssecretaris met een brief over deze taskforce. Ook volgt er nog een kabinetsreactie op het onderzoek naar rechtsbescherming bij algoritmen in het najaar. Bovendien worden dit jaar de beleidskaders voor het gebruik van algoritmen aangescherpt. Daarnaast wordt het verplicht om vooraf een impact assessment op te stellen voor het gebruik van algoritmen. Dit assessment moet begin 2021 gereed zijn om te worden toegepast.

Een belangrijk aspect bij het gebruik van algoritmen is transparantie. Verhoeven spreekt in zijn eerste termijn al over het ondoorzichtige gebruik van algoritmen door sociale mediaplatforms. Het liefst ziet hij een systeem waar van tevoren bekend is welke algoritmen er gebruikt worden, maar

dat is voor de staatssecretaris een brug te ver. Er is controle achteraf en in ons goed functionerende democratisch stelsel leidt dat tot debat en bijsturing, zo stelt hij. Wel is het voor het controleren van de algoritmen essentieel dat men transparant is over het toepassen van algoritmen. Daar besteedt de staatssecretaris aandacht aan in zijn toegezegde brief die na de zomer verstuurd wordt.

BIT

Het Bureau ICT-toetsing was tijdelijk opgericht, maar krijgt in de nabije toekomst een permanente vorm. Middendorp vindt dat hij erg lang moet wachten op het voorstel tot inrichting van het permanente toetsingscollege. Hij vindt het ook jammer dat het toekomstige BIT niet dezelfde status krijgt als de rijksinspectiedienst bij financiën: het BIT toetst alleen, maar heeft geen dwingende rechten. In zijn tweede termijn gaf Middendorp aan tijdens een VAO nog eens verder te willen praten over het BIT. Dit VAO wordt na het zomerreces ingepland.

De staatssecretaris geeft aan dat het wetsvoorstel voor de toekomst van het BIT begin volgend jaar naar de Raad van State wordt verstuurd, waarna het bij de Kamer komt. Het is nadrukkelijk nog geen eindstation, want de ICT-toetsing blijft in ontwikkeling. Daarnaast benadrukt hij dat het BIT niet het enige orgaan is dat controle uitvoert op de ICT-projecten van de overheid; er is bijvoorbeeld ook een beraad van CIO's van het rijk. Daar lijkt Middendorp tevreden mee.

Data centers

Bij het opslaan van data van de Nederlandse overheid spelen een aantal problemen, volgens de aanwezige Kamerleden. Özütok wijst bijvoorbeeld op de enorme energie slurpende data centers die worden aangelegd, onder andere in Zeewolde. Het data center in Zeewolde gebruikt twee keer zoveel energie als de gehele gemeente Amsterdam en volgens Özütok moet het Rijk regie tonen bij het plaatsen van dergelijke bedrijven. Het lokale bestuur kan de gevolgen niet overzien en bovendien spelen grote lobby's uit Silicon Valley volgens haar een te grote rol bij de komst van een dergelijk data center.

Middendorp wil van de staatssecretaris weten of alle data van de Nederlandse overheid in Nederland wordt opgeslagen. Hij wijst verder op de Europese samenwerking bij het komen tot cloudbeleid. Een project als GAIA-X (een Europees cloudplatform) is volgens Middendorp goed om aan mee te werken, maar Nederland moet niet afhankelijk worden van een Europees initiatief. En zeker niet als dat betekent dat er dataopslag in andere landen komt. Verhoeven sluit zich aan bij de gecombineerde inbreng van Özütok en Middendorp: houd oog voor de economie, maar ook voor de belasting van het lokale milieu.

De staatssecretaris wijst in zijn antwoord op een concept cloudbeleid, dat hij eind van dit jaar zal presenteren. De groei rondom datacenters zal niet afnemen en er speelt een vraag waar deze worden gevestigd. Volgens de staatssecretaris is dat een verantwoordelijkheid van verschillende overheden. Ruimtelijk beleid moet met provincies/gemeenten/rijk worden afgestemd. Als goed voorbeeld noemt hij de samenwerking met de Metropoolregio Amsterdam hierover. Het Rijk wil regie houden, dus het krijgt ook een plek in de NOVI. Maar, zo benadrukt Knops, het Rijk doet het niet alleen.

In reactie op Middendorp verdedigt de staatssecretaris de Europese samenwerking op het gebied van cloudopslag: "we moeten elkaar in Europa versterken, omdat Nederland juist zoveel waarde

hecht aan de bescherming van digitale rechten en normen en waarden.” Tegelijkertijd hecht het kabinet heel sterk aan data-soevereiniteit, waardoor het kabinet zorgt dat ze zich niet afhankelijk maken van de Europese samenwerking.

Regie op persoonsgegevens

Tijdens het AO is er bijzondere aandacht voor het eigendom van persoonsgegevens. De aanleiding hiervoor is een overdenking van Van Dam, waarbij hij verwijst naar het elektriciteits-arrest uit 1921. Destijds had een ondernemer de elektriciteitsmeter gesaboteerd, waardoor hij gratis stroom gebruikte. Bij de rechtszaak hierover werd beweerd dat elektriciteit niet als ‘goed’ kon worden aangemerkt, waardoor het geen diefstal betrof. In het arrest werd vervolgens bepaald dat elektriciteit een ‘vermogend goed’ was. Volgens Van Dam is het tijd dat ook het eigendom van data in de wet verankerd wordt, waardoor regulering van overdracht ervan mogelijk is.

In datzelfde kader werd gesproken over het gebruik van persoonsgegevens als ‘betaalmiddel’ bij techgiganten. Özütok haalt het onderzoek naar Surveillance Giants aan en vraagt de staatssecretaris hoe hij aankijkt tegen verdienmodellen op basis van microprofilering en micro-targeting. De soevereiniteit van het individu wordt volgens haar hierdoor aangetast. Volgens Verhoeven dragen de verdienmodellen van onder andere Facebook bij aan polarisatie, wanneer de meest opruiende en polariserende teksten het meeste geld opleveren. Hij stelt dat de overheid zichzelf tekort doet door de grenzen van het toelaatbare aan deze commerciële afwegingen over te laten. Het minste wat we in dat kader kunnen doen is het openbaar maken van de toepassing van algoritmen door sociale mediaplatforms?

In reactie beaamt de staatssecretaris dat er vaker gesproken is over het eigendomsrecht van persoonsgegevens en data, maar dat daar altijd uit volgde dat het *niet* onder de standaard wetgeving valt. Hij spreekt liever over rechten en plichten van inwoners, als het gaat om persoonsgegevens. Die zijn geregeld in de AVG, maar de staatssecretaris zegt toe om een onderzoek te doen naar de problematiek rond eigenaarschap van persoonsgegevens. Daarnaast is Knops groot voorstander van transparantie van social mediaplatforms. Hij is eventueel bereid dat met regels af te dwingen. Verder zegt hij over de techgiganten dat het niet aan hem is om te bepalen hoe social mediaplatforms met hun advertentiebeleid omgaan. Wel is er vanuit de EC een orgaan opgericht voor onafhankelijk toezicht op de presentatie van content, juist om het gebruik van algoritmen op webplatforms te controleren. Ook wordt er binnenkort in Europa gesproken over de Digital Services Act; daar zal worden gesproken over de verantwoordelijkheid van sociale mediaplatforms. De staatssecretaris heeft eerder al toegezegd dat het kabinet de Kamer op de hoogte houdt over het kabinetsstandpunt hierbij.

Cultuur en Corona II

Maandag 29 juni vond het debat over cultuur en corona plaats, maar ook de BIS (culturele Basis Infrastructuur) en het rapport van de Raad voor Cultuur (RvC) kwamen uitgebreid aan bod. Alle aanwezige partijen en minister Van Engelshoven van OCW maakten zich grote zorgen en vinden ook dat er wat moet gebeuren. Voor nu zijn er weinig nieuwe ontwikkelingen, maar de minister bood wel een opening richting Prinsjesdag.

Gevolgen Corona

Sector overeind houden

Zoals gezegd was er brede steun om de sector overeind te houden. El Yassini (VVD) liet weten er “alles aan te willen doen om de culturele sector overeind te houden”. Kwint (SP) grapte daarop dat het verwarrende tijden zijn als een VVD’ers een D66 minister moet aansporen om meer te doen voor de culturele sector. Ook de andere aanwezige partijen hamerde op het belang van de economie, werkgelegenheid en beschaving om de sector overeind te houden. Asscher (PvdA) pleitte voor een ambitieus herstellfonds.

De minister gaf aan te “knokken voor de sector”. Ze begrijpt dat er meer moet gebeuren en verwees naar Prinsjesdag. De oppositiepartijen vreesden dat het dan voor sommige instellingen weleens te laat kon zijn. De minister liet weten dat er geen overbruggingsfonds komt. Ze doet er alles aan faillissementen te voorkomen, maar kan dit niet garanderen.

De minister liet verder weten dat de sector al flink wordt gesteund: met 600 mln. euro (naast het noodpakket van 300 mln euro ook via TOZO, NOW, TOGS). Er komt ook een tegemoetkoming voor vaste lasten, bovenop de 600 mln. Daarbij doen gemeenten en provincies ook veel. Ze liet weten dat er de komende tijd iets meer lucht is, maar voor heel veel zalen en podia is er geen verdienvermogen. Ze is onder andere met gemeenten en provincies slim aan het kijken om de kansen maximaal te benutten. Deze gesprekken vinden nu plaats. Maar er is meer steun nodig voor de sector, erkende de minister. Het gaat erom wat er precies nog nodig is. Ze gaat samen met RvC en sector kijken wat er nodig is om de sector wendbaar te maken. De RvC komt met een onderzoek, zodat aan het einde van deze zomer er een beeld komt van wat er nodig is. D66 en PvdD vroegen naar fiscale maatregelen. De minister liet weten dat ze met de staatsecretaris Financiën in gesprek is over wat er op korte termijn gedaan kan worden om geven aan cultuur te faciliteren. In het belastingplan komt het kabinet hier op terug.

Culturele ondernemers

Vanuit veel partijen werd zorgen geuit over de niet-gesubsidieerden. El Yassini liet weten hier veel indringende gesprekken over te hebben gevoerd: veel instellingen hebben geen reserve meer en juist nu moeten ook voorinvesteringen worden gedaan voor producties in de toekomst. Vaak staan zij bij banken voor een dichte deur. Hij wil dat de minister in gesprek gaat met banken en verzekeraars en verwees naar de gemeente Amsterdam waar er al gesprekken worden gevoerd met banken. Hij vond de minister te passief voor ondernemers.

De minister liet weten dat ook niet-gesubsidieerden gebruik kunnen maken van de generieke maatregelen. Daarnaast is uit de 300 mln., 30 mln. vrijgemaakt voor zachte leningen voor vrije producenten. Dat geldt komt beschikbaar via de Cultuur Opstart Lening van de Stichting Cultuur en Ondernemen. Deze kan tevens advies geven aan ondernemers. Ook bij EZK is in de toekomst een lening mogelijk voor sectoren die moeite hebben om leningen te krijgen van de financiële sector. Daarbij is de minister met de bankensector en verzekeraars in gesprek (dit laatste is vooral voor festivals van belang). Zodra er meer over bekend is wordt de kamer geïnformeerd.

De minister erkent dat je nu moet investeren voor producties in de toekomst. OCW was al bezig met een resolverend fonds, daar komt in totaal 13 mln in.

ZZP’ers

Er waren ook veel zorgen over ZZP’ers. GroenLinks had met verschillende partijen uit de sector een [onderzoek](#) gehouden waaruit bleek dat een heel groot gedeelte van de ZZP’ers veel gederfde

inkomens heeft en hier maar zeer beperkte of geen steun krijgt. Ellemet (GL) liet weten dat 60% van de zelfstandigen niets krijgt uit TOZO2. Ze wees erop dat minister uitgaat van het *trickle down effect* (door de grotere instellingen te redden kunnen ook anderen in de sector betaald worden). Ze liet daarop weten dat 80% van de zelfstandigen geen vergoeding krijgt voor annulering.

Er waren veel vragen en kritiek over ZZP'ers die tussen wal en schip vallen. Onder andere GL, PvdA en D66 lieten weten dat de culturele sector zo specifiek is, dat het lastig binnen de generieke regelingen past. Asscher (PvdA) bewees bijvoorbeeld op hybride personen, mensen die zowel zzp'er zijn als in loondienst.

De minister liet weten dat er is gekozen voor generieke regelingen ook vanwege de tijd. Ze erkent wel dat culturele sector niet een doorsnee sector is en wil hier wel nader naar kijken in aanloop naar Prinsjesdag. Tegelijkertijd zal er ook een groep zijn die zich zal moeten omscholen.

Verruiming maatregelen

Voornamelijk de coalitiepartijen verwezen naar de verruiming van maatregelen vanaf 1 juli. Zij erkenden wel dat voor velen dit niet rendabel zal zijn. Geluk-Poortvliet (CDA) vroeg naar wat er allemaal mogelijk is. Belhaj (D66) vond het moeilijk te begrijpen dat je in vliegtuig naast elkaar mag zitten mag zitten, maar niet in een theater. Kwint (SP) zag dat popodia en schouwburgen, die juist goed zelf de broek kunnen ophouden en nauwelijks subsidie krijgen, het extreem moeilijk hebben. Ook met de verruiming verliezen podia heel veel geld.

De minister gaf aan het denken niet stil staat en we blijven verder kijken. Het is een plek waar twee van haar portefeuilles mooi samen komen: cultuur en wetenschap.

BIS

In het algemeen had de minister veel lof voor de RvC: de ingewikkelde puzzel is ongelofelijk goed gelegd. Ze gaat in het begin van de zomer met stedelijk regio's in gesprek over advies van RvC en hoe het daar uitwerkt.

Scapino

De meeste Kamerleden vonden dat Scapino thuishoort in de BIS. De minister liet weten dat als er een meerderheid voor een motie zou zijn, ze dit gaat regelen. Een motie werd ingediend door het CDA en is door de gehele coalitie en een groot deel van de oppositie ondertekend. Dit betekent dat er toch Rijksmiddelen worden vrijgemaakt voor Scapino.

Talentontwikkeling

Ellemet (GL) vond dat er te weinig aandacht is voor talentontwikkeling. Ook Kwint en Asscher deelden deze zorgen.

De minister was het er echter niet mee eens en vond dat er voldoende ruimte in de BIS zit voor talentontwikkeling: 27 miljoen euro voor plekken voor jonge makers. Ze was daarom ook een stuk minder toeschietelijk als bij Scapino. Een motie over meer ruimte voor ontwikkelinstellingen van GL werd .

Kwint wees de minister erop dat bij het Fonds Podiumkunsten wordt bezuinigd en dat dit effecten heeft voor jonge makers. Dit minister gaat de positie van jonge makers onderzoeken en komt er voor Prinsjesdag op terug.

Festivals

De oppositiepartijen en D66 wilden meer ambitie op het gebied van festivals, sommigen noemden met name Eurosonic/Noorderslag. De minister liet weten dat er dan vier miljoen euro structureel bij moet en dat is binnen deze financiële kaders lastig. Een motie hierover van Asscher werd . Een motie van D66 specifiek over Eurosonic/Noorderslag kreeg echter een positief advies: .

Regionale spreiding

VVD, CDA en D66 hadden het over meer regionale spreiding. Daar wordt nu wel een stap in gezet, maar bij de volgende BIS moet dit beter volgens de VVD. Overigens liet El Yassini wel weten dat hij begrijpt dat Amsterdam nu 86 miljoen krijgt uit de BIS omdat het een culturele kern van het land is. Maar hij vindt wel dat we in meerdere kernen moeten investeren. Volgens Geluk-Poortvliet (CDA) is regionale spreiding ook van belang voor de Randstad zodat het daar niet te druk wordt.

De minister reageerde door te zeggen dat Amsterdam wel onze hoofdstad is. In elke hoofdstad heb je een groter aanbod cultuur. De twee miljoen voor verlenging proeftuinen gaat ze wel inzetten in de provincies waar het aanbod dun is. Dat advies van de RvC wordt overgenomen.

Moties

Er zijn 14 moties ingediend, waar op donderdag 2 juli over is gestemd. De uitslagen van de stemmingen zijn [hier](#) te vinden. Voor gemeenten springt deze moties er uit:

- [Asscher en Belhaj](#) om de Fair Practice Code het uitgangspunt te laten blijven. .
Aangenomen;
- [Asscher c.s.](#) om een herstellepakket te ontwikkelen voor de kunst- en cultuursector. .
Verworpen.

Institutioneel racisme in Nederland

Woensdag 1 juli debatteerde de Kamer met premier Rutte en de ministers Ollongren (BZK) en Grapperhaus (J&V) over institutioneel racisme in Nederland. Het ging over racisme, het slavernijverleden, zwarte piet en de arbeidsmarkt. Minister Grapperhaus meldde bezig straffen op discriminatie en racisme te verzwaren omdat ook hij het uitbannen van racisme als zijn taak ziet. Er is in de pers al veel geschreven over de bijzondere dynamiek van het debat.

Tevoren had de VNG een bericht naar de Kamer gestuurd waarin we steun uitspraken aan het Deltaplan tegen Discriminatie. Dat is op 30 juni gepubliceerd in Trouw en is een initiatief van de gezamenlijke gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (ADV's), Discriminatie.nl – de landelijke plek voor het melden van discriminatie – en Art.1, het kenniscentrum voor discriminatie in Nederland.

Van Brenk (50+) vroeg een kabinetsreactie op het Deltaplan, waar volgens haar voorstellen in staan over hoe je bij de gemeente ermee kunt omgaan. Minister Ollongren zal het plan bestuderen en zegde toe met een reactie te komen. Pikant was overigens dat Hiddema (FvD) in zijn inbreng juist het bestaand van gemeentelijke meldpunten tegen discriminatie hekelde.

Klaver (GL) diende een motie in over etnisch profileren en over algoritmen die gebruikt word bij de opsporing van fraude en criminaliteit door bijvoorbeeld de Belastingdienst, gemeenten en bij de

reclassering. Hij verzoekt regering te onderzoeken hoe het gebruik van risicoprofielen bij de overheid en in de private sector bijdraagt aan etnisch profileren en met voorstellen te komen om dit aan te pakken in aanloop naar de volgende kabinetsformatie.

Moties en Stemmingen

De uitslagen van de stemmingen over alle 24 ingediende moties zijn [hier](#) terug te vinden.

- De motie van het lid [Klaver c.s.](#) over onderzoeken hoe het gebruik van risicoprofielen bijdraagt aan etnisch profileren is aangenomen.

Stemmingen

Dinsdag 30 juni

De moties die relevant zijn voor gemeenten zijn hieronder weer gegeven. Bij ieder onderwerp staat een link naar het overzicht van alle ingediende moties.

Notaoverleg initiatiefnota Smeulders over Marktwerking uit de huursector

Overzicht alle ingediende moties. Relevant:

- [Motie van het lid Beckerman c.s.](#) over de inkomensgrens voor sociale huurwoningen verhogen. Verworpen;
- [Motie van het lid Beckerman c.s.](#) over geen korting op de verhuurderheffing voor tijdelijke huurwoningen en contracten. Verworpen;
- [Motie van het lid Nijboer c.s.](#) over de flexibilisering van huurcontracten een halt toeroepen. Verworpen.

Wetgevingsoverleg over Gemeentefonds en Provinciefonds

Overzicht alle ingediende moties. Relevant:

- [Gewijzigde motie van het lid Koerhuis](#) over een tussentijdse evaluatie van het programma aardgasvrije wijken. Aangenomen;
- [Motie van het lid Özütok](#) over een duidelijk beeld geven of de middelen voor gemeenten voldoende waren voor hun taken. Aangenomen.

Debat Europese Green Deal

Overzicht alle ingediende moties.

Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus

Overzicht alle ingediende moties.

Aangehouden motie bij het Notaoverleg Klimaat en Energie

- [Motie van het lid Sienot c.s.](#) over geen nieuwe subsidiebeschikkingen voor verbranding van houtachtige biomassa. Aangenomen;

Donderdag 2 juli

De moties die relevant zijn voor gemeenten zijn hieronder weer gegeven. Bij ieder onderwerp staat een link naar het overzicht van alle ingediende moties.

VSO Circulaire economie

Overzicht alle ingediende moties. Relevant:

- [Motie van het lid Kröger](#) over een ambitieuze uitwerking van de SUP-richtlijn. Verworpen;
- [Motie van het lid Kröger](#) over het opnemen van de recyclebaarheid van kleding en schoenen in aanbestedingsregels. Aangenomen.

VAO Externe veiligheid

Overzicht alle ingediende moties. Relevant:

- [Motie van het lid Laçin](#) over te onderzoeken met VNG en IPO om kunstgrasvelden met rubberkorrels te verbieden. Aangehouden;
- [Motie van het lid Ziengs c.s.](#) over aansluiting van provincies bij het asbestfonds. Aangenomen.

VAO Onderwijs en Corona II Primair en voortgezet onderwijs

Overzicht alle ingediende moties.

VSO Democratie, kiesrecht en desinformatie

- [Motie van de leden Middendorp en Asscher](#) over het voorkomen van digitale inmenging bij verkiezingen. Aangenomen.

VAO Bouwen

Overzicht alle ingediende moties Relevant:

- [Motie van het lid Terpstra](#) over woningbouwlocaties (Rijnenburg Utrecht). Aangenomen;
- [Gewijzigde Motie van de leden Koerhuis en Van Eijs](#) over grootschalige woningbouw in Rijnenburg. Aangenomen;
- [Motie van de leden Koerhuis en Terpstra](#) over de productie van woningbouw. Aangenomen;
- [Motie van het lid Beckerman c.s.](#) over compensatie van het aantal sociale huurwoningen dat wordt gesloopt of verkocht (lokale afweging). Verworpen;
- [Motie van het lid Beckerman c.s.](#) over een buurtverbeteringsfonds. Verworpen;
- [Motie van het lid Smeulders c.s.](#) over een volkshuisvestingsfonds. Verworpen;
- [Motie van de leden Van Eijs en Koerhuis](#) over vrijliggende grond voor flexwoningen (samenwerking met VNG en gemeenten). Aangenomen;
- [Motie van de leden Van Otterloo en Nijboer](#) het verlengen van de regeling verlaging verhuurdersheffing. Verworpen;
- [Motie van het lid Nijboer c.s.](#) over het opschorten van de verhuurdersheffing. Verworpen;
- [Motie van het lid Nijboer c.s.](#) over een ondergrens voor het percentage sociale huurwoningen (lokale afweging). Verworpen.

VAO Jeugd

Overzicht alle ingediende moties.

- [Motie van de leden Raemakers en Wörsdörfer](#) over ROB advies voor wijziging van de Jeugdwet over regionale samenwerking en over de rol van het Rijk bij interbestuurlijke samenwerking. Aangenomen;
- [Motie van de leden Raemakers en Hijink](#) over bescherming van data van jongeren. Aangenomen;
- [Motie van het lid Peters c.s.](#) over contact met VNG over financiële problemen door corona bij jeugdwerk. Aangenomen;
- [Motie van het lid Voordewind c.s.](#) over continuïteitsproblemen bij jeugdzorginstellingen. Aangenomen;
- [Motie van het lid Voordewind c.s.](#) over in het convenant met VNG en BZGJ borgen dat de Jeugdautoriteit stevige bevoegdheden krijgt. Aangenomen;
- [Motie van het lid Wörsdörfer c.s.](#) over gebruik maken van de mogelijkheid om binnen de Jeugdwet bij ministeriële regeling regels te stellen. Aangenomen.

VAO Handhaving in het verkeer

Overzicht alle ingediende moties

- [Motie van de leden Ziengs en Remco Dijkstra](#) over een overzicht van de wijze waarop aansprakelijkheid in het verkeer voor fietsers geregeld is. Aangenomen.

VAO GGZ, MO, suïcidepreventie

Overzicht alle ingediende moties

- [Motie van het lid Van den Berg c.s.](#) over een project zorgevaluatie en gepast gebruik ontwikkelen voor de ggz-sector. Aangenomen;
- [Motie van het lid Kuiken](#) over onderzoeken hoe de STORM aanpak landelijk kan worden uitgerold. Aangenomen;
- [Motie van de leden Regterschot en Becker](#) over ketenpartners vragen afspraken na te leven bij besteding van middelen ter bestrijding van dak- en thuisloosheid. Aangenomen;
- [Motie van de leden Dik-Faber en Renkema](#) over in kaart brengen welke gevolgen cliënten ondervinden bij toegang tot passende zorg. Aangenomen.

VSO Sportbeleid

Overzicht alle ingediende moties

- [Motie van de leden Van Nispen en Rudmer Heerema](#) over structurele financiering voor reddingsbrigades. Aangenomen.

VAO Armoede- en schuldenbeleid

Overzicht alle ingediende moties

- [Motie van het lid Gijs van Dijk](#) over extra geld om de gevolgen van armoede onder kinderen te bestrijden. Verworpen
- [Motie van de leden Gijs van Dijk en Nijboer](#) over het voorkomen van gemeentelijke belastingverhogingen voor behoud van kwaliteit. Verworpen;
- [Gewijzigde motie van het lid Krol c.s.](#) over een pilot met een platform van ervaringsdeskundigen in schuldhulpverlening. Aangenomen;

- [Gewijzigde motie van de leden Van Beukering-Huijbregts en Jasper van Dijk](#) over een eerste anoniem contact bij schuldhulpverlening. Aangenomen;
- [Motie van het lid Van Beukering-Huijbregts en Wörsdörfer](#) over coulance bij gemeenten voor mensen die wederom een beroep willen doen op schuldhulpverlening. Aangenomen.

VAO Onderwijs en Corona III, mbo

[Overzicht alle ingediende moties.](#)

VAO Mirt

[Overzicht alle ingediende moties](#)

- [Motie van het lid Postma](#) over verkeersveiligheid als belangrijke pijler meewegen in de nieuwe NMCA. Aangenomen;
- [Motie van het lid Kröger c.s.](#) over coulant omgaan met verhoging van het plafond van de regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021. Aangenomen.

VAO Klimaat en Energie

[Overzicht alle ingediende moties](#)

- [Motie van het lid Van der Lee](#) over in gesprek gaan met decentrale overheden over eventuele knelpunten. Aangenomen;
- [Gewijzigde motie van het lid Sienot c.s.](#) over een aantal uitgangspunten integreren in de Warmtewet 2.0. Aangenomen;
- [Motie van de leden Moorlag en Agnes Mulder](#) over beter beheersen en reguleren van de impact van datacenters op de ruimte en energievoorziening. Aangenomen.

VAO Onderwijsachterstanden, lerarentekort en kwetsbare leerlingen

[Overzicht alle ingediende moties](#)

- [Motie van het lid Van Meenen](#) over een rol van gemeenten bij inschrijving en toelating. Aangehouden;
- [Motie van het lid Westerveld c.s.](#) over de maximaal 22 uur niet als onderwijstijd zien. Aangenomen;
- [Motie van de leden Kwint en Rog](#) over in hoeveel van de noodplannen docenten in het basisonderwijs wel extra geld krijgen, maar die in het VSO niet. Aangenomen.

Eerste Kamer

Aanvullingswet natuur Omgevingswet

De Eerste Kamer debatteerde dinsdag 30 juni met minister Ollongren van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en minister Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) over de [Aanvullingswet natuur Omgevingswet](#). De Kamer stemt 7 juli a.s. over het wetsvoorstel en de ingediende motie.

Met dit wetsvoorstel wordt de integratie van de [Wet natuurbescherming](#) in de [Omgevingswet](#) geregeld. Vooraf had de VNG een reactie gegeven dat de wet niet beleidsneutraal wordt overgezet en de bevoegdheid op 'houtopstanden' (lees: bomenrijen, kleine bosjes die geen natuur zijn) gaan kwijtraken aan de provincies. En als er dan zeer lokale

beslissingen over moeten worden genomen kan dat niet zonder de provincie te betrekken. Dit past niet bij het Omgevingswet principe van 'decentraal, tenzij'.

Het CDA en GL hebben deze vragen overgenomen.

Tijdens het debat bleken er veel vragen te zijn aan de beide ministers. De vragen betroffen zowel de technische aspecten van de integratie als de inhoudelijke inbedding van natuur in de Omgevingswet. De vragen van de Kamer betroffen onder meer de uitvoerbaarheid en de handhaafbaarheid van het wetsvoorstel. Zo vreesde senator Kluit (GroenLinks) voor een verwatering van de natuur in de toekomstige omgevingsvisies, waarin natuur een van de vele elementen is.

Senator Recourt (PvdA) stelde dat de natuur een kwetsbaar systeem is 'waar je niet zomaar element uit kunt halen zonder de rest van het systeem in gevaar te brengen'.

D66-senator Moonen wilde van de minister van LNV weten of de decentralisatie van de begrenzing van Natuurnetwerk Nederland binnen de Omgevingswet geen beleidsafzwakking is. VVD-senator Klip vroeg of het wetsvoorstel voldoende borging en duidelijkheid biedt voor decentrale overheden ten aanzien van de Europese Natura2000-gebieden.

Ook CDA-senator Rietkerk wees hierop. Hij vroeg meer zorgvuldigheid bij het proces van de begrenzing van Natura2000-gebieden door de provincies, in het bijzonder een besluit van Gedeputeerde Staten met informeren van de volksvertegenwoordiging, Provinciale Staten. Ook stelde hij dat gemeenten niet met een kluitje in het riet mag worden gestuurd als het gaat om de afweging van belangen van beschermde natuur van een Natura 2000-gebied. "Ga daar lokaal nog maar eens aan de slag met allemaal gebiedsprocessen." Dat kan niet omdat er eigenlijk geen afweging voor Natura-2000 is.

SP-senator Janssen vroeg de regering de snelheid in de behandeling van de Omgevingswet te matigen en met het oog op volledige transparantie alle informatie openbaar te maken zodat inzichtelijk wordt wat er gebeurt in de processen rond de Omgevingswet. ChristenUnie-senator Huizinga wilde weten of door de versnippering van de regels van natuurbescherming die nu op diverse plaatsen in de Omgevingswet terecht komen, het natuurbelang over het hoofd gezien kan worden.

Volgens PvdD-senator Teunissen 'schreeuwt' natuur om wettelijke verankering van haar bescherming. Met de Omgevingswet wordt de landelijke regie minder en Teunissen vond het lastig te beoordelen of de wet een verbetering biedt voor de natuur of juist een verslechtering. Voor FVD-senator Dessing was van belang te weten of dit wetsvoorstel alleen de structuur van de Omgevingswet betreft en dat deze losstaat van de invullingsnormen omtrent stikstof. Met het andere woorden: kun je tegelijk voor het ene wetsvoorstel (de Omgevingswet) en tegen het andere (strengere stikstofmaatregelen) zijn.

Een groot bezwaar van bijna de gehele Kamer bleek de voorgestelde evaluatiecyclus van de Omgevingswet. De minister stelde een onafhankelijke evaluatie na vijf jaar voor, terwijl de Kamer een jaarlijkse evaluatie wil, vijf jaar lang. De woordvoerders van CDA, VVD, FVD, GroenLinks, D66, PvdA, SP, ChristenUnie, PvdD, SGP en OSF dienden daarom een [motie](#) van die strekking in. De motie kreeg van minister Ollongren het predicaat ".

Beantwoording door de regering

Minister Ollongren (BZK - verantwoordelijk voor de Omgevingswet) antwoordde de Kamer dat de Omgevingswet een uitwerking is van de maatschappelijke opdracht om samenhangend beleid te

maken. Een bestemmingsplan dat alleen gaat over ruimtelijke ordening past niet meer. Deze Aanvullingswet natuur Omgevingswet maakt deel uit van die fysieke leefomgeving, aldus Ollongren. De inhoud van de natuurbeschermingsregels gaat onveranderd over en het niveau van bescherming blijft hetzelfde. Volgens de minister van BZK betekent de overgang een verrijking, geen verwatering van de natuur. Met betrekking tot de zorgen van de Kamer zei zij dat er jaarlijkse monitoringsrapportages komen waarbij een evaluatiecommissie adviseert. Die jaarlijkse rapportages vormen de basis voor de evaluatiecommissie die na vijf jaar rapporteert.

Minister Schouten (LNV - verantwoordelijk voor natuurbescherming) stelde dat natuur in dit voorstel eerder en ook volwaardiger betrokken. De wet is volgens haar een pure omzetting van de Wet natuurbescherming naar de Omgevingswet. Dat betekent natuurlijk niet dat deze wet niet kan worden uitgebreid, aldus Schouten. Behoud is de ondergrens, volgens de minister, maar er moeten ook verbeteringen plaatsvinden en daar zullen nog wel stappen moeten worden gezet. Schouten zei dat zij een jaar na inwerkingtreding van de wet een ronde langs de provincies zal maken om te vragen naar hun ervaringen en ook te reflecteren op het omzetten van de natuurvisies naar omgevingsvisies.

Met betrekking tot de Natura2000-gebieden zei Schouten dat die niet alleen van Europa zijn, maar van ons allemaal: 'We beschermen niet alleen Natura2000, hebben ook Natuurnetwerk Nederland en ook nationale parken.'

Op een interruptie van het CDA deed de minister een toezegging dat er een beleidsneutrale vertaling van de Natuurbeschermingswet in de Omgevingswet komt. Er wordt niets gewijzigd in het aanvullingsspoor. Even later zei ze er toch bij dat gemeenten, naast het Rijk en de provincies, regels stellen over houtopstanden die niet alleen betrekking hebben op de bebouwde kom maar ook daarbuiten en dat het discussie oplevert tussen de verschillende bevoegde gezagen. Ze erkent dat dit tot onduidelijkheid leidt, ze gesprekken over wil faciliteren en kijken of ze een bemiddelende rol kan spelen. Wat de eerdere toezegging weer deed verzwakken.

Parlementaire agenda de komende weken ¹		
Datum	Onderwerp	Soort overleg
9-7-2020	Voortgang voorbereiding Wet op de politieke partijen (TK 35300-VII-123)	SO
9-7-2020	Overzicht van de ontwikkelingen op het gebied van de brand- en vluchtveiligheid van gebouwen (TK 28325-213)	SO

1

AO	= Algemeen Overleg	PV	= Procedurevergadering
EK	= Eerste Kamer	RTG	= Ronde Tafel Gesprek
Ges	= Gesprek	SO	= Schriftelijk Overleg
In	= Inbreng	TB	= Technische Briefing
NO	= Nota Overleg	TK	= Tweede Kamer
Pet	= Petities	VAO	= Verslag van een Algemeen Overleg
Pl	= Plenaire	WO	= Wetgevingsoverleg

29-7-2020	Voorstel van wet van het lid Ziengs tot wijziging van de Drank- en Horecawet en enkele andere wetten in verband met verruiming van de mogelijkheid tot het inzetten van mengformules (Wet regulering mengformules) (34961)	In
28-8-2020	Wijzigingswet WOO	In
1-9-2020	Ontwerp wijziging Besluit energie vervoer	SO

Lange termijn plenaire vergadering

3 juli t/m 31 augustus (week 28 t/m 35)

- Zomerreces 2020

1 – 3 september (week 36)

- VAO Water (AO d.d. 22/06)
- VAO Telecommunicatie (AO d.d. 11/06)
- VAO Natuur (AO d.d. 22/06)
- 35 394 (Wijziging van de Participatiewet en enkele andere wetten in verband met het verbeteren van de regeling voor loonkostensubsidie en enkele andere wijzigingen (uitvoeren breed offensief))
- 35 374 (Wijziging van de Participatiewet in verband met het uitsluiten van fraudevorderingen bij de vermogenstoets)
- 35 337 (Wijziging van de Drank- en Horecawet in verband met het Nationaal Preventieakkoord en evaluatie van de wet)

8 – 10 september (week 37)

- Debat Wet versterking decentrale rekenkamers (35 298 Wijziging van de Gemeentewet, de Provinciewet en de Comptabiliteitswet 2016 in verband met het afschaffen van de decentrale rekenkamerfunctie en het uitbreiden van de bevoegdheden van de rekenkamers)

15 – 17 september (week 38)

- Prinsjesdag (di. 15 september)
- Algemene Politieke Beschouwingen (woe. 16 en do. 17 september)

22 – 24 september (week 39)

29 september – 1 oktober (week 40)

- Algemene Financiële Beschouwingen

6 – 8 oktober (week 41)

13 – 15 oktober (week 42)

- Begroting Binnenlandse Zaken
- Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

20 – 22 oktober (week 43)

- Herfstreces

27 – 29 oktober (week 44)

- Begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII)
- Begroting Volksgezondheid, Welzijn en Sport

3 – 5 november (week 45)

- Begroting Economische Zaken en Klimaat

10 – 12 november (week 46)

- Belastingplan (incl. stemmingen)

17 – 19 november (week 47)

- Begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Begroting Infrastructuur en Waterstaat

24 – 26 november (week 48)

- Begroting Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Begroting Justitie en Veiligheid

1 – 3 december (week 49)

Stemmingen over alle begrotingen

Het Lobbymemo Den Haag & Brussel wordt gemaakt door:

Den Haag: Eric de Rijk, Richard van Vliet en Jesse de Jong

Brussel: Team Europa